Գ. 6569 | 1906 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 11 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ | 1324 ԶԻԼԳԱՏԷ 8 | ԵՐՄԻ ԻԲԻՆՅԻ ՍԷՆԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ՋԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

20 ԿՈՊԵԿ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՍԸՇ ՏԸՐ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻԻՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

صاحب امتياز : جيوەلكيان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(جريدهٔ شرقيه ١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
Fondé en 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՅԱԳԼԱՐԸ

	12 այլեգ	6 այլեգ	3 այլեգ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտէյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱՔ ԳԻՆՅԱԳԼԱՐԸ

Մինչեւ, 2նեմ, վէ 3ինեմ սահիպէ ղ. 5
4ինեմ սահիպէ սաթըրը » 3

Իսարէխանէսի Սթանպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասընտա տըր։ Քեռֆիֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նէֆիսայա տաիր պէտլէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻԻՆԼԻՒՔ

ՄԷՍԱՅԻԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Բուսիա հիւբիւմէթի՝ Բուսիատա մուգիմ պուլընան Եահուտիլէրին ահվալին խոյահ իթմէք իւզրէ պիր թագըմ թէտապիր իթթիխատընա գարար վէրմիշ տիր։ Պու պապէ, Եահուտիլէրին քէնտի պուլընտըգլարը մահալլէրտէն իգամէթ իթմէմէլէրինէ տաիր օլան էմրնամէ կէրի ալընամը կիպի, տիկէր. Բուս թէպասը կիպի հէր տիւրլու հուգուգա միւատվաթէն նախ օլամագլար տըր։ Եալընը չիմտիլիք արապի սաթըն ալամայամագլար տըր, պիրա շայէտ Եահուտիլէր պու սէլահիյէթէ տէ նախ օլաալար, հէ՛չ շուպհէսիզ ումում արազիներն գըյմէթլէրի եիւքսէլէշէք, վէ շու հալտէ Բուս քէօյլիւլէրինն զարուրէթի պիր գաֆ տահա արթամագ տըր։ Բուս պաշ վէքիլի Մ. Սթօլիրին՝ Եահուտիլէրէ եէնի իգամէթ իստէքլերի եէրլէրտէ անճագ պիր սէնէ իշին արադի իսթիյմարը հագգընը վէրէճէք տիր։

—Անճէմիսթան Պանդաոը մէճլիսը իտարէսի՝ կէչէն կիւն Լօնտրատա Սըր Լէրբլ Կրիֆֆինին բլյասէթի ալթընտա իմթիսա էյլէմիշ օլուպ, միւշարէլէյհ պու միւնասէպէթլէ Անէմիսթանընը ահալը հագբրէի էգոնոմիգբյէսինէ վէ իէրտէքի չէրաիթինէ տաիր մալիմատ վէրմիշ տիր։ Սըր Լէրբլ՝ Անէմիսթանընը միւգթէտիր մալիյէ միւսթէշարլարընա միւհթաճ պուլընտըղընը վէ եէրլի սերմայէտարանտան 10 միլիոն սթէրլին ուէրմայէ իլէ պիր պանգա թէէսիսի թէսավվուրընը մէյզբի իմբայա գոնուլմասընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

—Թրանսվաալքի ալթուն մատէնէրինտէ էլէգթրիք գուվվէթի սէվգ վէ թէվկի իմթէք իզլէ Ալէման վէ Ինկիլիզ սերմայէտարանընտան միւրէքքէպ պիր շիրքէթ թէշէքքիլ իմթիշ տիր։ Շիրքէթին սերմայէսի պիրէր լիրա ֆիյաթընտա 100,000 լիրալըգ եահամ իլէ երինէ պիրէր լիրա գըյմէթինտէ 2 միլիոն լիրալըգ եահամը միմթազէտէն միթէշքիլ տիր։

Պու շիրքէթ 1200 քիլոմէթրօ մէսաֆէյէ գատար էլէքթրիգ գուվվէթի սէվգ իմմէկէ չալըշագագ տըր. շիմտիյէ գատար Քալիֆօրնիա մատէնէրինտէ էլէքթրիգ էն նիհայէթ 300 քիլոմէթյա գատար օլընապիլիյօրը։

—Ֆրանսա Մէկսուսան մէճլիսինին՝ Մ. Գլէմանսօ իլէ Մ. Պրիան թարաֆընտան թանգիմ իսթէն եէնի պիր բրօժէյէ գապուլ իթմէսի՝ գապինէթօ իշին ֆէվգէլատէ բարլագ պիր մուվաֆֆագըյէթ սայլըմագտա տըր։ Վագրա «Թան» վէ «Տէպա» կազէթալարը՝ մէճլիսին պու դարարընտան տօլայը բէք մեմնուն օլմայըպ, իթիհատլաքեարանէ հարէքէթ իթմէտիկինի եազըյօրլար իսէ ատ, էն նիհայէթ պու հալին մէսուլյէթինի եինէ Վատիկան ատֆի իտիյօրլար։

Եէնի գանուն մուճիպինճէ, քիլիսէ էմլակը 11 դէկտ. 1906 սէնէսի թարիխինտէն իթիպարէն վէ գանունա թէվֆիգէն հարէքէթ իթմէմիշ օլան բահիպլերկ գարէր օլարագ, հիւքիւմէթին մալի կիպի ատտ օլունպճագ տըր։

Գէլմանսօ գապինէթօսընը ումումի մէկզբինէ կէլինճէ, սօսիալիսթլէր ֆըրգասը՝ Մ. Գլէմանսօնը մեթին վէ միւթագիլ մէսէլէքինտէն տօլայը մեմնուն կէօրինմէյօրլար իսէ ատ, մէպուսան մէճլիսին էքսէրլյէթի չիմտիլիք գապինէթօյա զիյատէսիյլէ թարաֆտար պուլընըյօր։

ՏԱԻԻԼԻՑԷ

Կէչէն հումա էրթէսի կիւնիւ Աւսթրիա սէֆիրի գոնի Բալավիշինի, պաշ թէրճէմանը Մ. Գոլօսա իլէ բէսմի էլպիսէլերինի կէմիլ օլորզլարը հալտէ, Պապը Ալիյէ ազիմէթ իտէրէք, սէֆարէթխանէսէ վուգու պուլան բէսմը գաթիզասընտան օլմասընա վէ Նիզամնամէի մախսուսընտա տախի ատիգ հիսար վէ գալէ տուվարլարը հագգընտա էսկիսի կիպի խֆաի մուամէլէ օլունճագը մուսարրահ պուլընմասընա մէպնի, Թօգատ գալէ տուվարլարընընն մահալի պէլէտիյէսինճէ թամիր օլունպ, հալը ասլահինէ իրճաը լիւզումը մէրճինտէն Սիվաղ վիլայէթինէ իշար ատիլմիշ տիր։

—Օլման վէ Մէսատին նէզարէթինճէ թանգիմ իտիլէն սթաթիսթիգէ տէրճ օլունմադ իւզրէ, վիլայէթ տահիլինտէ մէվճուտ գաբլըճալարընն ատէտինին վէ պուլընտըգլարը մահալ վէ եէրլէրին պէրթափսիլ իսիմլերի իլէ, պունլարտան էլեէվմ նէ՞ սուրէթլէ վէ նէ՞ տէրճէտէ իսթիֆատ օլունտըղընը վէ գաբլըճա սուլարընը տէրճէճէի հարաբէթլերի իլէ թէրճիպաթընա նէ՞ ճինս մատէն պուլունտըղընը պիլտիրիլմէսի լազըմ կէլէնլերէ իշար օլունմըշ տըր։

—Գարատէնիզ իսքէլէլերինէ կիմմէք իւզրէ, Անատօլու Գավաղը էօնինտէ վէ միւթէլիթի մահալլերտէ տէմիր ատթըպ, պիր գաշ կիւնլէր օրատա պարընմագտա օլան պաղը թիճար եէլքէն կէմիլերինին չօգալընընան տօլայը, Պոդազ տախիլինտէն Գարատէնիզէ վէ Գարատէնիզտէն Պոդազ տախիլինէ կէշմէքտէ օլան ճէսիմ թիճար վէ բօսթա վարբօրլարընն օրատան կիտիպ կէմէկի միւշքիլաթա տիշար իթթիքլերի վէ պու հալ վարբօր գարատանլարընն չիքայէթլերինի մուճիպ օլտուղը կէօրիւլմէքլէ, պատէմա օ կիպի եէլքէն սէֆինէլերինին մահալը մէգբիւրտ տէմիր ատմալարընա միւտատէ օլընմասընը մէրճիինտէն իյմապ իտէնլերէ թէպլիղ իսիլմիշ տիր։

—Իզմիրտէ 5 կիւն 6 կէճէ միւթէմատիէն եապան սիւրէքլի եաղմուր քէսիլմիշ տիր։ Մաղնիսա, Մէնէմէն, Սէօքէ վէ Այտընը օվալարընա սու պասարագ, օվալարտա վէ սահիր եէրլերտէ քեանն քէօյ էհալիսինին ճանլարընը գուրթարուգլարը, սէլլերտէն տիշարը խասարլանար մուավէնէթտէ պուլընմագ իւզրէ Իզմիրտէն գայրգ վէ գայրգճըլար կէօնտէրիլէրէք, Մաղնիսայա թրէնլէ կէօնտէրիլէն գօրիթալար, խաթթըն պօղուգ օլմասընա պինայէն, եալընը Մէնէմէնէ գատար կիտէպիլմիշ, հալպու քի Մաղնիսա քէօյլերինէ անճագ գայրգ վարթասրյա մուավէնէթ իյֆաստ միմքին օլմըշ օլտըղընտան, Իզմիրտէն 30 գայրգճը տաղ եօլունտան հայվանլա Մաղնիսայա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մէնէմէնտէ սէլլերտէն խասարտիտ օլանլար թէվզի իտիլմէք իւզրէ, Իզմիր տաիրէի պէլէտիյէսինճէ 8000 գըյէ քէօմիր թէտարիք իտիլէրէք, պու կիւն էօյլէյին թրէնլէ Մէնէմէնէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Էվվէլքի կիւն Այտընը չըմէնտրփէր խաթթընտա Պալաթճըղա գատար հարաքէթ իտէն բօսթա գաթարը եօլլարընը պոզուգ օլմասը հասէպիյէ ալտէթ իտէմէյիպ, Այասուլուգատա գալմըշ տըր։ Օ կիւնիւ Պայանտրա հարաքէթ իտէն բօսթա գաթարը տախի կէլէմէմիշ տիր։

Այտընը անա խաթթընտա թրէն իշլեյէմէմիշ իսէ տէ, էօտէմիշ գօլընտա, ադատմա սուրէթիյլէ պիր բօսթա կիթմիշ տիր։

Սէօքէ իշին էվվէլճէ գաթար իլէ կէօնտէրիլէն գայրգալարընն եօլլար գարանմատան էվվէլ Սէօքէյէ եէթիշիրքէրի, Երիդպաշը քէօյունէ կէօնտէրիլմիշ օլան 6 գայրգ եէրին եագընընը հասէպկիլէ թօրպալը քէօյլերինէ տախի կէօնտէրիլիպ, օրալարտա տա սէլտէն խասարաթա օղրայանլարա մուավէնէթ օլընմասը միմքին օլարընը վէ պու պապտէ իյմապ իտէնլերէ քէյֆիյէթին իշար օլընտընը իշիտիմիշ տիր։

Կէչէն հաթթա վուգուա կէլէն ֆուրթունատան մահալը մէգբիւրտէքի տալեանլար իլէ թուզ եընընլարը խասարգէտէ օլմուշ տըր։ Կէչէն բազար էրթէսի վէ սալը կիւնիւ Պոզտաղը իլէ Մալնիսա հիվարընտաքի թէբէլերէ գարբ եաղմըշ տըր։

—Կէչէնլերտէ չէհրիմիզ կէլմիշ օլան ճարօնիալը եիւզպաշը Մ. Հէրօմայա, Պաղտատ վէ Պասրա թարաֆլարընա կիթտիկի ճիհէթլէ, հագգընտա գօլայլըգ կէօսթէրիլմէսի լազըմ կէլէնլերէ թէպլիղ իտիլմիշ տիր։

—Պիր խայլի Ամէրիգա թիւթիւնթիւճճարլարը, Թիւրքիա թիւթիւնէրինտէն քիւլիսէթլի մըզտարտա սատթն ալընմասընա գարար վէրէրէք, պու պապտէ իգթիզա իտէն թէտպիրլերէ իսթիխսար օլունմըշ տըր։

—Պապը ահվալը զայրը լայըգէսինտէն սօլայը Ըշթիպ զաղասը բօլիս գօմիսէրի Իպրահիմ էֆ. Թահիր մուհաքէմէյէ ալընմըշ տըր։

—Ցախիրտէ իմալ իտիլմէքտէ օլան եաղլարա պապը մահալլերտէ էճնէպի մատտէլէր գարըշտըրըլմագտա օլտուղը խապէր ալընտըղընտան, պու հալ սըհհէթէ մուգիր օլտուղը կիպի Թիւրքիա եաղլարընը նէփատէթինէ տէ խալէլ կէթիրտիկինտէն, պունդն էօնիւնի լանագ թէտպիրլերէրին իսթիխսարը հագգընտա եէնիտէն էմրլէր վէրիլմիշ իսի։ Պապը թիճարէթ մէրքէզլերինտէ օլտուղը կիպի, շու սըրատա իզմիրէ տէ խարիճտէն գարըշըգ եաղլար իտիլաթը չօղալարագ, հէր եէրտէ եէրլի եաղլարընն գարըշտըրըլմասընա վէ մուամէլէլերին Այտընը վէ Մաղնիսա կիպի տախիլտէ պուլընան մահալլէրէ տէ սիրայէթինի մուճիպ օլտուղընտան, պունտան պէօյլէ կէօմրիւկէ վիւրուտ իտէճէք օ կիպի գարըշըգ վէ սըհհէթէ մուգիր օլան եաղլար հագգընտա իգթիզա իտէն հալ խֆա օլունմագ իւզրէ, իտիլէնէ միւսատէ օլունմայարագ մագամը վիլայէթէ մալիմատ վէ չարշըտա սաթտըղլարը եաղլն նէվի հագգընտա եաֆթա վալ իմմէյէն թիճար վէ պագալլար հագգընտա տա պէլէտիյէճէ մուայյէնաթը միւթէմատիյէ իհբասը, Այասն վիլայէթի մէճլիսը իտարէսինճէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Հայտար-Բաշատա բօսթա վէ թէլէկրաֆ մէրքէզի մաթլուպա մուվաֆֆագ պիր տէրճէճէտ օլմասընը կիպի, մէմուրին իգամէտինէ տախի էլվէրիշլի պուլընմասընընտան, Հայտար-Բաշա լիման վէ բըսթըմ շիրքէթի թարաֆընտան բըսթըմ իւզէրինտէ ինշա իտիլմէքտէ օլան եէնի սթասիոն տախիլինտէ պիր բօսթա վէ թէլէկրաֆ տաիրէսի ինշասը վէ եախօտ մէզգիւր ըսթասիոն տախիլինտէ պիր միւնասիպ եէրին թէֆիրգի լիւզումը մէրճիինէ թէպլիղ օլունմըշ տըր։

—Էքսէր վիլայէթտա թահրիր իհրասընան պէրի էրէյի զէնան կէչէրէք եմլաք վէ արազի գըյմէթլերի արթտըղը, պունդն իշլին ումումի պիր եօգուրմա իհրասընա իհթիյաճը սահիհ կէօրիւնմէքտէ օլտուղը ճիհէթլէ, պուրալարընը լաչըգճա իշարը պու թէզքէրեի սամի մագամը այիտինէ թէպլիղ օլընմըշ իսի։ Ասիրլէն վագը օլան խաթիխպարաթա նազարէն պու պապտէ Մալիյէ նէզարէթինճէ մուֆասսալ վէ միւքէմմէլ պիր լահիյա գալէճէ ալընմըշ վէ Պապը Ալիյէ թագտիմ իտիլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ էմլաք վէրկիսինտէն գայտէն 322 սէնէսի նոյ.է տէվր օլընան պագայա իլէ չէհրը մէգբիւր զարֆընտաքի թահսիլաթ վէ գեկոնտրեր իպթիտասընա տէվր օլընան պագայա մըզտարլարընա տաիր թանգիմ գըլընան ճէտվէլ Պապը Ալիյէ թագտիմ իտիլմիշ տիր։

—Պու կիւն սաաթ 5 բատտէլէրինտէ թահվալտա Թուլումպա եօգուշընտա Բանայօթըն սաքին պուլընտըղը մմմանէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընը մէզգիւր տիւքքանընն տէրուն իլէ չաթըրը եանտըղը հալտէ սէօնտիւրիլմիշ տիր։ Մանկլատան գըղըլճըմ սըշրայլգ մմմլարընն բամպուգլարընը եագմըշ տըր։

—Պապը Ալիտէն վագը օլան խաթիլամ իւզէրինէ, մէքթէպը թըպպիյճէ էլեէվմ տէրտէսթը իքմալ 16 սէպիրթաթտա պուլընտըղը վէ պունլարընն իքմալի հալինտէ սէրիրթաթը մէվճուտէնին 22յէ պալիղ օլաճաղը ճէվապէն պիլտիրիլմիշ տիր։

—Սէնայիի զիւճճաճիյէտէ է՛ն սօն իճատ օլունան չէյլերտէն պիրի տէ «էնտիֆերան» թէսմիյէ օլունան լամպա չիչէլերի տիր։

Պու չիչէլէր՝ ասըլ պիլլուրտան օլուպ, տահա զիյատէ բարլագ վէ պէյազ պիր ըշրգ վէրմէքտէ տիր։ «Էնտիֆերան» լամպա չիչէլերի եաղընը Մ. Մ. Էլիսա Բարբաօ վէ պիրատերի թիճարէթխանէսինէ սաթըլմագտա տըր քի, պու թիճարէթխանէ Սթանպօլտա Ֆինճանճըլար Եօգուշընտա Ռիզա Բաշա խանընտա օլուպ, շիւպէսի տէ Գալաթատա թիւնէլ սօգաղընտա 45 նումէրօլը մաղազատա տըր։ (Իլանը իչիւն Յիւնեմիւ սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա).

ՎԼՈՒԳՈՒԱԹԸ ԶԱՊԸԹԱ

Արնավուտքէյլունտէ պիր սահիլխանէտէ սաքին վէ Իրաքլի վարօր գումբանեասը եազընը Մ. Բավլօվիչին գազը վալտէսի էվվէլքի կէճէ թէլէֆը նէփս իշլին քէնտիսինի սահիլխանէնին ըբխիբմընտան տէնիպէ ամմըշ իսէ տէ, մահալը մէգքիւր բուսումաթ մուհաֆաղա մէմուրը Պէհէտտին էֆ. Թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր։ Զապըթաճա իհրա իտիլէն թահգիգատտա մէզպուրէ պիր միւտտէթտէն պէրու խաթա օլուպ էյի օլմասընտան թէլէֆը նէփսէ թէշպիս էյլէտիկի անլաշըլմըշ տըր։

—Գալաթատա Պալըգ Բազարընտա Նեհատ պէյ խանընդն էօնիւնտէքի խաքէլէյէ գազըգ չագմագտա օլան պիր ատէլէ, եվվէլքի կիւն իսքէլէտէն աշազը տիւշէրէք սոլ այագը գըբըլըպ խասթախանէյէ նագլ իտիլմիշ տիր։

—Բարմագ Գաբու ճիվարընտա տիւն պիր եաշընտա պիր գըզ չօճուղը թէրք իտիլտիկի զապըթաճա կէօրիւլէրէք, մէրճիինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Մէրճանտա սաքին եավէրանը Շահանէյէն պինպաշը Վահիտ պէյին գօնաղընա եվվէլքի կէճէ խըրսըզ կիրմիշ, օրթա գաթտաքի օտալարտան իքի գօնսօլ վէ պիր տուար սատթը չալարագ գաշմըշ տըր։ Մուամիլէյհ Վահիտ պէյ կօզմէրէտէքի քէօչկիւնտէ օլուպ, գօնագտա պէքճիսքի սթըյլա մահալլէի մէգքիւրէ պէքճիսի եաթմագտա իմիշ, կէճէ սաաթ 8տէ մահալլէյի կէզմէք իշին գօնագտան չըգմըշ վէ սաաթ 12տէ ավտէթինտէ գօնաղընն ալթ գաթը գարմա գարըշըգ օլտուղընը կէօրմիւշ վէ զապըթայա քէյֆիյէթի խապէր վէրմիշ տիր։ Զապըթաճա իհրա դրընան թահգիգատտա՝ խըրսըզընն արգա ճիհէթտէքի տուվարտան խանէյէ կիրտիկի վէ մէյտանտաքի էշեայա նազարէն պունդն տահա պիր չօգ էշեա չալաճագ իքէն պէքճինին վիւրուտի վէ սայիր մանիա ոչպպիյլէ եալընը մէգքիւր սաաթլարը չալարագ գաշտըզը անլաշըլմըշ տըր։ Գահվէյի իսմանլ նամընտա պիրի մագնուսէն թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

—Իսկիտարտա Միրհաօտտա սաքին Գապը Սէլտաքէրի Խասսա էրքեանը Հարպ տաիրէսինտէ Նուֆուս գալէմի խիլաֆասընտան հաճի Իպրահիմ էֆ.-նին խանէսինէ եվվէլքի կէճէ խըրսըզ կիրմիշ, էքէյի էշեա չալարագ գաշմըշ տըր։ Խըրսըզլար զապըթաճա տրանըյօր։

—Գարթալ պիտայէթ մահքէմէսի միւսթանթիգի Քեռագիմ պէյին խանէսինէ խըրսըզ կիրմիշ վէ պիր խայլի զիրլայմէթ էշեա սըրգամթ իտուպ ֆիրարը իթմիշ տիր։ Խըրսըզընն մուճիլէյհին խրտամէթճիսի օլուղը տնլաշըլմըշ վէ իւսկիւտար ճիհէթինէ գաշտուղը տա բիվայէթ իտիլտիկինտէն, մէզգուրէնին տէրուէսթի իշին Գարթալ գայմագամլըղընտան իսկիւտար միւթէսարրըֆլըղընա խապէր վէրիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԲԱՐԻԶ.—Ալէքսանիանը Թանճէր սէֆիրի պարօն Բոզէն, Մարօգտա զապըթանընն թէնսիգի իշին Ֆրանսա իլէ Սբանիա սէֆիրլերի թարաֆընտան իթթիխազ օլընճագ պիլիմիլէ թէտպիրլերի թասվիպ իտէճէկինի մուահիէյհիմայա պէյան իմիշ տիր։

—Հիւքիւմէթ մէպուսան մէճլիսի թարաֆընտան թասվիպ օլունան եէնի գանուն լայիհասընը չիհարշէնպիհ կիւնիւ Սէնանթօ մէճլիսինէ թագտիմ իտէճէք տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Բուսիանընն Պերլին ա-

թաշէ միլիթերի՝ Զարընն էլ եազընը իւլէ եազըմըշ օլան պիր մէքթուպը իսթբէթաօր Վիլհէլմ թագտիմ իթմիշ տիր։ Ալէմանիա իմբէրատօրը տա մումիսիէյհ սթաշէ միլիթերէ ճէվապէն պիր մէքթուպ թէսլիմ իթմիշ տիր։

ՋԷԹԻՆԵԷ.— Գարատաղ հիւքիւմէթի Լօնտրատա իսիդգաա իտէկէք գօնկրէյէ իշիթիրաք իտէճէք տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆարիճիյէ նազընը Մ. Բիշօն՝ Մ. Թիթօնիյէ պիր թէլէկրաֆ չէքերէք, ոօն տէֆա իսրատ իթմիշ օլտուղը նութգընտան տօլայը պէյանը թէպրիք էյլէմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Բրէնս վէ բրէնսէ տը կալ 1907 սէնէսի իպթիտասընտա Մըսրա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէքլեր տիր։

ԲԱՐԻԶ.— Մէճլիսը վիւքէլտատա Մ. Բիշօն Ալժերիա-Մարօգ հուտուտընտա գարբըշգուզընը ազամըշ օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

ՐՕՄԱ.—Մէպուսան մէճլիսինտէ բէիսը վիւքէլա Մ. Ժիոլիթթի իլէ մէպուսլարտան Մ. Ցէրրի արասընտա չիտտէթլի պիր միւնազաշա զուհուր իթմիշ տիր։

ԲԷԹԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Գօնթ Ինանթիէֆ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Պուխարա էմիրի Բէթէրսպուրկը զիյարէթինտէ բէ՛գ զիյատէ հիւսնը գապուլէ մաղհար օլմուշ տըր։

—Բուս թէլէկրաֆ ատանը՝ Ճարօնիա-Բուսիա արասընտա զուհուր իտէն միւշքիլաթը պիր հաքեմ հէյյէթինէ թէվֆի իտիլէճէկինէ տաիր վէրիլէն իտապէրի թէքզիպ իտիյօր։

ԲԷԹԵՐՍԳՈՒՐԳ, 22 դեկտ.— Բուս մէճլիսը մալիյէ ազասընտան օլուպ, 142,000 բուպլա իսթիքրազ զուհուր իթմիշ օլան Մ. Բարօրօֆի պու մէպլաղը թազմին իթտիկի կիպի, արթըդ պիր տէֆա հիւքիւմէթ մէմուրիյէթինէ պլընմամագ իւզրէ ազլ իտիլմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ.— Թանճէրտէն պլընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ՝ նազարէն, Մարօգ հաքիմինին նօթասընա ճէվապէն, հէյյէթը սիւֆերա էրասուլինին Թանճէր ճիվարընտան ուղղալաշարբրլմասընը թալէպ իթմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սբանիա հիւքիւմէթի Թանճէր սուլարընա միւթէվէճճիհէն եէնտէն 1000 գատար ասքէր կէօնտէրմիշ տիր։

—Մարօգ հիւքիւմէթինին Թանճէրին էթրաֆընտա պուլընան թէբէլեր իւզէրինտէքի ասքերի գօնանտանը՝ էրասուլինին ճէվապընա ինթիզար իտիյօր։

ԲԱՐԻԶ.— Պու կիւն Բարիզտէքի պիլճիմլէ քիլիսէլէրտէ մէրասիմը բուհանիյէ պիրա հատրեթ իճրա օլունմըշ տըր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Ալէմանիա պանգասընընն եագընտա սգօնթասընը թէնգիլ իտէճէկի բիվայէթ օլունըյօր։

ԲՕԼՕՆԻԱ.— Բէօնէնէ Զայնոնի կազէթասը՝ Իրասուլինին Ալէմանիա թէպասուլընը թալէպ իթմիշ օլտուղընա տաիր չէգան հավատիսի թէքզիպ իտիյօր։

ԲԷԹԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Ճարօնիա սէֆիրի Մ. Մօթօնօ իլէ Բուսիա իսրիճիյէ նազընը Մ. Իզվօլսքի՝ Ամուր նէհրի իւզէրինտէ պուլըգ ավը հագգը մէսէլէսինին թէավիյէսինի եազընտա պիր հաքեմ հէյյէթինէ թէվֆի իտէճէկլերը տիր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Զին սէֆիրի՝ Զինտէ պապը գարբըշգուզլը զուհուրընա տաիր չէգան հայիլարընն միւպալաղալը օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՐՈՒՀԱՆԻՑԷ

Մայր եկեղեցիէ, տիւն եռաձայն Ս. պատարագ Մէհտէրեան էֆ.-նին զայրէթի իլէ էրէյիճէ մունթազամ ուսուրթէ իճրա օլունմըշ տըր։ Քիլիսէ քիւլլիյէթի էհալի իլէ տօյմուշ օլուպ, ճիվարտան վէ ուզագտան բէք չօգ քէսան կէլմիշլէր իսի։ Խըտիվ հազրէթլէրինին էրքանը այիէսինտէն Ալի բաշա հազրէթլերի տախի հազըրուն միյանընտա պուլընըյօր իսի։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլերի սօզուգ ամըշ օլտըղընտան տօլայը քիլիսէէ պուլընամատըղընտան, Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Տ. Եղիշէ Ծ. վ. ա-յինը մէգքիւրէ բիյասէթ էյլէմիշ տիր։

Իւզարիրից Սեւասարանտան եվվէլքի երգէր եռաձայն թէրեննիմ իսիմիշ վէ մաւախէրէն Պատարագ իսպիտար

օլընպ, 25 գրվ վէ 45 երքէք գպիրլեր մունթազատէն թէրէննիւմաթ իգրա էյլէմիշլէր վէ Խորասանճեան Աւետիս էֆ. տախի օրվ իլէ անլէրէ բէֆագաթ իթմիշ տիր։

Իճրա օլընան թէրէննիւմաթըն պէօյիւք գրսմը մուսիգի մուալլիմի եկմալեանընն թէրթիպ իթտիկի օլուպ, պիր գրսմընը տա Մէհմէտբեան էֆ. թէլիֆ իթմիշ իտի։ Պունլար միյանընտա էրմէնի քիլիսէսի մուսիգինէ մուալիքգ օլմայան գրսմլարը տա պուլընտրընտան պունլար բէք տէ հիւանը թէսիր հուսուլէ կէթիրմէիշ վէ պու նոգսանլարընն իքմալինէ արզու պէյան օլընմըշ տըր։

Գրվ գպիրլեր քեամիլէն չապիկլեր կէյմիշլեր իտի։

Քիլիսէտէ պուլընան էշալի, կէզտիրիլէն թապագլարընն քէսրէթինտէն չիքայէթ իտուպ, պունլարընն ատտի թէնգիլ իտիլմէսինէ արզու իթմիշլեր տիր։ Գալաթա քիլիսէսի հէյէթը իտարէսի պէօյլէ էյեամը մախսուսէտէ թապագ կէզտիրիլմէսինի թաթիլ իթմիշ տիր։

Մուսիգիյէ հավէսքեար օլուպ հազրը պուլընան Ալի բաշա քիլիսէտէն չըգըլտրգտան սոնրա, Խորհրդարանա տավէթ օլընըպ հագգընտա իհթիրամաթտա պուլընըմըշ վէ մուսիգի հէյէթինէն թէրթիպաթընտան տօլայը պէյանը մէմնունէյէթ իտէրէք, պիր լիրա իյանէ վէրմիշ տիր։

—o—

Գումգարու Աղքատախնամը, Մայր Եկեղեցի Թաղ. Խորհուրդընա միւրաճաաթ իտէրէք, սէմթը մէզքիւր ֆուգարա խասթէկեանը մէնֆաաթընա պիր թէաթրօ լուպիյաթը իճրասընա միւսաատ պլընմասընը թէպլ էյլէմիշ տիր։ Բէգա երլապչը միւնասէպէթիյլէ էրպապը համիյէթին իյանէլէրինի ախզ էյլէմէք իչուն, միւսաատ իսթիհսալի իսթիտա օլունմըշ տըր։

—o—

Ս. Փրկիչ խասթախանէսինտէ Յահրանեանը թարաֆընտան ինչա օլուեան տարիրէյէ ճուամա կիւնի 8 խասթա նագլ օլունմըշ տըր։ Մէզքիւր տարիէտ իւճրէթլի խասթալար թէսավի օլընանաղընան, պունլար իչուն իշճապ իտէն մէսարիֆի Հոգարարձութիւն թէսվիյէ իտէճէք տիր։ Եէվմը մէզքիւրտէ թապպլէր իլք տէթա օլարագ, խասթալարը զիյարէթ էյլէմիշլէր տիր։ Բաթրիգ Սրբազանընն թավսիյէսի իլէ, Սահմանա քիլիսէլէրի քահանալարը, կէչէն հաֆթա հէր կիւն սըրա իլէ եէնի եարբլան քիլիսէտէ Պատարագ թագտիս իթմիշլեր տիր։

Հոգարարձութիւն ազասընտան Յարութիւն էֆ. Ասլանեան, ճուտաց կիւնիս Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ գիյարէթէ կէթմիշ օլուպ, հէյէթը իտարէնին գատըն ազասընան տիկին Գարամանեան վէ Օր. Մարի Միւհէնտիսեան տախի պուլընմըշլար վէ եէթիմ չօճուգլար իչուն պազը թէրթիպաթ իճրա էյլէմիշլեր տիր։

Սահիպը խայր պիր զաթ, եէնի եարբլան քիլիսէյէ 40 լիրա գըյմէթինտէ միւքէմմէլ պիր հաֆիզէ իհտա իթմիշ տիր։

Տիւն եէնի եարբլան մէզքիւր քիլիսէտէ վ. վ. Բրոխորոնեան Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ վէ էյթամիանէ չօճուգլարը իլէ պիվայէկեան հազրը պուլընմըշլար տըր։ Այնը բուհանի խիթամընտա պիլսմամ խայրբերվէրան իշչուն հոգեհանգիստ սյինի իճրա օլընմըշ տըր։

—o—

Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսի հավլուսընտա Յակոբեան Միքայէլ էֆ.-ին էվլատլարը թարաֆընտան եարտրբլմագտա օլան տարիէնին ինչատը խիթամ պուլմագ իւզրէ օլորընընտան, պունլրն բէսմը քիւչատը եըլպաշընտա իճրա օլընագագ տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ՃԱՐՕՆԻԱ-ԱՄԷՐԻԳԱ ԻԽԹԻԱՖԸՆԻՆ ՍՕՆԸ

Մ. ՐՈՒԶՎԷԼԹԻՆ ՊԱՅԱՆՆԱՄԷՍԻ

Քալիֆօրնիատա Ճարօն չօճուգլարը-ընն մէքթէպլէրնէն իխրամը իւզրէրինէ զուհուր իտէն մէսէլէ հագգընտա՝ Ամէրիգա թիճարէթի նագլը Մ. Մէթքէլի թարաֆընտան իճրա օլունան թահգիգաթ նէթիճէսինի հավի բարը ախիրէն Մ. Ռուզվէլթ պիր պէյաննամէ իլէ Քոնկրէյէ թէվսի էյլէմիշ տիր։

Պու պէյաննամէյէ անլաշըլըգընա կէօրէ, պու հատիսէ՝ 75 Ճարօն չօճուզընընն մէքթէպլէրնէն չըգարըլմասը սէպէպիյլէ մէյտանա չըգմըշ տըր. պու չօճուգլարտան 12ի 17 եաշընտան պէօյիւք իտի։ Պէյաննամէյէ Ճարօն չօճուգլարընն ըմէմլիկինէ, զէքեավէթինէ, հիւսնը հալ վէ հաթքէթինէ տարիր սիթայիշքեարանէ պիր լիսան գուլլանընը, Ճարօն այիւէլէրի Սան Ֆրանչիսգօ չէհրինտէ այրը պիր սուրէթտէ իգամէթ իթմէքտէ պուլընտրգլարընան, Ճարօնիա չօճուգլարընընն այրընա պիր մէքթէպ տեվմա մէմուր թութուլմալարը, վէ պունլարընն ումումի մէքթէպլէրէ վէ իգամէթկահլարընա էն եագընն պուլընան մէքթէպլէրէ տեվմընա միւսաատ իտիլմէսի՝ թանսիլ վէ թէրպիյէյի կիւճլէնտիրէճէկի կէօսթէրիլմէշ տիր։

Մ. Ռուզվէլթ՝ պու պէյաննամէսինտէ Սան-Ֆրանչիսգօ չէհրի էհալիսինին իթիսալքարանէ հարէքէթ էյլէյճէկինտէն, վէ պիր մուհագպէթը ինսանէրէքքարանէ իլէ Ճարօն չօճուգլարընընն Ամէրիգա մէքթէպլէրինէ տեվմընա միւմանաաթ էյլէմէյճէքլէրինտէն իւմիտվար պուլընտրընը տէրմէյան իթմիշ տիր։

Մ. Մէթքէլինին լարբրընընա, Սան-Ֆրանչիսգօ չէհրի էհալիսի ումումիյէթլէ Ճարօն չօճուգլարընընն Ամէրիգա մէքթէպլէրինտէն իրրամընա թարաֆտար պուլընմագտա խէլէր տէ, Ֆալիֆօրնիատա մէարիֆ խարբէլէրինէ մէնսուպ պազը զէվամ՝ Ճարօն չօճուգլարընընն այրընա պիր մէքթէպտէ թալիմ վէ թէրպիյէ իտիմէսինի միւնասիպ կէօրմէմէքտէ տիրլեր։

Նիւ-Եօրգտա Ամէրիգա-Ասիա հէյեթի թարաֆընտան վէրիլէն պիր զիյափէթտէ, Ճարօնիա սէֆիրի վիգոնթ Սաքի թարաֆընտան պիր նութգ խրատ օլունմըշ, պու նութգտա զայէթ իհիլաֆքեարանէ պիր լիսան գուլլանմըշ, վէ Ճարօնիա իլէ Ամէրիգա արասընտա չըգան իհթիլաֆը հիւսնը սուրէթլէ թեսվիյէ իտիլէճէկինտէն իւմիտվար օլուուղընը տէրմէյան իթմիշ տիր։

Ճարօնիա սէֆիրի՝ Ամէրիգա իլէ Ճարօնիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա հիւսնը միւնասէպաթն տեվմը լիզումընտան տա պահս էյլէմիշ, վէ չու քէլէմէլէրի տէ իլավէ իթմիշ տիր։

«Ճարօնլար՝ Ռուսիա-Ճարօնիա մուհարէպէսի էտնասընտա Ամէրիգանընն քէնտիլէրի հագգընտա կէօսթէրտիկի մուհապպէթ՝ թէվէճճիհ վէ մաավէնէթը մախսուսէյի ունութմամպար։»

Մ. Աօքի՝ Ամէրիգալլըլար իւէ Ճարօնլարընն Պահրը Մուհիթը Քէպիրտէ պուլընան վասի արագիսի պիրիպիրինէ պիթիչիր օլմասընընը, վէ Շարգի Ասիատա հէր իքի մէմլէքէթ իչիւն քիսֆի տէրէճէտէ մուամէլէթը թիճարիյէ պուլընտրընը տա սեօյլէմիշ տիր։

Հօնօլուլուտա պուլընան Ճարօն զօնսօլօսը՝ փետրվ. իչինտէ Հօնօլուլու լիմանընա օղրայճագ օլան Ճարօն տօնանմասընընն պուրատան Սան-Ֆրանչիսգօյա կիթմէյէճէկինի, եվվէլճէ պու տօնանմասընընն Սան-Ֆրանչիսգօ լիմանընա տա օղրամասը գարարլաշտրըլմըշ իքէն, մէգքիւր չէհր մէքթէպլէրինտէն Ճարօն չօճուգլարընընն իսրամը իւէ զուհուր իտէն մէսէլէ իւզրինէ պու գարարընն թէպտիլ իտիլմիշ օլուուղընը պէյան իթմիշ տիր։

—o—

ՖՐԱՆՍԱ ՍԷՆԱԹՕՍԸՆՏԱ

Մ. ԹՕՄՍՕՆԸՆ ՊԷՅԱՆԱԲԸ

Կէչէն կիւն Ֆրանսա Սէնատօ մէճլիսինտէ Մ. Մօնիա՝ հիւքիւմէթին գուվվէի պահրիյէսի հագգընտա պազը իսթիյզահմատ պուլընտրընը «բրատա, գուվվէի պահրիյէնին վէսայիթը էզօնմիգիյէ նիպէթինտէ օլմասընընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Պունընն իւզրինէ ազատան Մ. Շօթան՝ մուսիւէլէյին թէնգիտարընը պիրազ միւպալաղալը պուլմըշ, Ֆրանսա գուվվէի պահրիյէսինին պիր խայլի նօգթաի նազարլարա վէ ալէլուսուս թահթելկանը սէֆիկէլէր իւէ՝ օրթա չարլը թօրլարը պիր մէվգիզ մախսուսը հալզ օլուուղընը, վէ 20նճի սոր՝ սէֆիրինը ճէսիմէ ասրը օլուպ Ֆրանսանընն պու խուսուստա կէրի գալմայաճղընա տարիր իսիմ իթմէքտէ տիր։

Պիլիսէրէ պահրիյէ նազրը Մ. Թօմսոն էյրատը նուութգ իտէրէք, Ֆրանսա գուվվէի պահրիյէսինին թահգիմ վէ թագվիյէսի իչիւն հէր հալտէ սիրիրէն թանգիմ օլընան գանունընն այնէն մէվգիզ թարիպիգ գօնըլմասը լազըմ կէլսիկիի սէօյլէմիշ, վէ մուախիրէրէ Մ. ամէրուրնէլ տը Բօնոթանա ճէվպպ վերէրէք, տէվլէթլէր արասընտա զուհուր իտէն իսիթիլաֆընը հաքէմ ուսուլը իւէ թեսվիյէսի հէյման ումումէն արզու իտիլիգինի, պու արզունընը քէսպը վիճուտ իթմէսի՝ զայրը գապլի օլմամագլա պէրպաէր, օ՝ տագիգանընն հիւլուլընա գատար մէղիէքէթին մէվզիինի թէէմին իթմէք ելզէմ պուլընտրընը տէրմէյան իթմիշ տիր։

Պահրիյէ նազրընընն իփատէսի վէճճ իւէ, Լօրտ Բօսէրթս իւէ Լօրտ Լանսաուն Իսկիլիթերատա, վէ Ամէրիգա բէիսի Մ. Ռուզվէլթ տախի Ամէրիգատա այնը փիքրի թէրվիճ էյլէմիշլեր տիր։ Պունը միւթեազրզ Մ. Թօմսոն՝ Ինկիլիթերանընն գուվվէի պահրիյէսինէն պահս իտէրէք, միւշարիւէյհ հիւքիւմէթին շու պիր գաչ սէնէ զարֆընտա պահրիյէ թախսիսաթընը ֆէվգէլատէ արթըրարագ, գուվվէի պահրիյէճէ քէնտինտէն սօնրա Կէչէն իբի հիւքիւմէթին գուվայը պահրիյէսինէ միւսավի պուլընմագ արզուսընտա օլուուղընը, վէ հագիգաթը հալտէ իսէ, արզուսընտան զիյատէ ֆաալիյէթ կէօսթերիպ, տօնանմասընընը թահգիմ վէ թագվիյէսի իչիւն Ֆրանսատան զիյատէ զայրէթ իթմէքտէ օլուուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Միւշարիւէյհ, Ամէրիգա հիւքիւմէթինին գուվվէի պահրիյէսինի տախի մէվզուը պահս իլէ, հիւքիւմէթին պու տէֆա 21,000 թօնէլաթօ հաճմընտա պիր զրհը ինսասընա թէէկպուս էյլէթիկինի, Ալէմանիանընն տախի 1907 սէնէսի պիւտժէսինէ պահրիյէ բրօկրամը իչիւն 100 միլիօն ֆրանգ զամմ իթթիկինէ, վէ Ճարօնիանընն տա 20,000 թօնէլգ պիր զրհը ինչա իթմէք թէսավվուրընտա օլաբընը սէյլէմիշ տիր։

—o—

ՇԻՄԱԼ ՏԷՆԻԶԻՆՏԷ ՏԷՀՇԷԹԼԻ ՊԻՐ ԳԱԶԱ

Ինկիլթերանընն Շիմալ տէնիզի սահիլինտէ զայէթ ահշէթլի պիր պահրի գազա վագու պուլմուշ տըր։ Հէրբոլ իսմինտէ եէնի զրզազտան ինմիշ պիր վաբար, իքինճի տէֆա օլարագ Պրէնօս Այրէսէ կիթմէք իւզրէ Հիւմպէր Նէհրինտէն չըգար չըգմագ ֆուրթունայա եազալանընը, վէ Եօլունտան այրըլարագ Տօսին գայալարընը իւզրինէ տիւշմիշ տիր։

Ֆուրթունա էսնասընտա տուկլարը՝ վարարընը կիւվերթէսինտէն աշընյար իտի։ կիւվերթէնին իւզրինտէ տուրմագ զայէթ թէհլիքէլի օլտուզը հալտէ, թայֆէ եինէ զայրէթ իտէրէք իշարէթի ֆէնէրլերի՝ պէնկալ թէնզլերի եագընյարը։ Սապահլայընը թայֆէ իսիմսիզ պիր սուրէթտէ բաան կէլտիքլերի եէրէ սարըլըմը, պիր թարաֆտան տա պէյհիւտ եէրէ իմտատ իշարէթի վերմէքտէ պէրտէվամ պուլընմը իտի։

Հիմպէր նէհրինտէ լենկէր տրան ֆէնէր կէմիսի պէքմիլերի՝ պու տէհշէթլի ֆաճիսը ուզագտան կէօրիյօր ֆագաթ գազազնէտէրէ իմտատ իսէ-մէյօրլար իտի։ Ո կիւն տէնիզ՝ շիտտէթինի պի՛ր գաթ տահա արթըրարագ, Հէրբոլ վարարը միւրէթթէպթընը պահայը վէ տիրէքլերի տալկալար պիրէր պիրէր կիւվերթէսինէ գալտըրըպ սույա թաթմըշ տըր։

Ֆագաթ, ֆէնար տուպասը պէքմիլերի սայրը իւզրինտէ թախլիսիզ սիմիտինէ համիլ պիր գազազնէտ կէօրիւպ գուրթարմաղ շիթապ իթմիշ իսէլէրտէ, ճէսէտի ճանսըզ օլտըրընը անլաեարագ քէնտի եօլընա պագմըշլար տըր։

—o—

ՃԱՐՕՆԻԱ ՐՈՒՍԻԱ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ

Թրլպէնա կազէթասընընն պէյան իթտիկի վէճճէլ, Ճարօնիա Ռուսիա արասընտաքի միւնասէպաթընն կէրիկինլիկինտէն է՛ն չօգ պահա իտէն, վէ հաթթա պու մէսէլէյի պէօյիւթէն Նօվչէ Վրէմա կազէթասը օլմըշ տըր։ Եվվէլճէ եազըլտրը վէճճէլ, է՛ն զիյատէ մուճիպը իսթիլաֆ օլան նօգթալար՝ Բօրթսմութ մուահէտէի սուլհիյէսի մուճիպինճէ, ատը լազըմ կէլէն թիճարէթ մուահէտէնամէսի իւէ պալզգ ավը մուգավէլէնամէսի տիր։ Մէգքիւր կազէթանընն իփատէսինէ նազարէն, հուտուտ նահիյէէրինտէ միթէմէքքին պիճիմլէ Ռուս թէպասընընն իմթիսալ մէճպուր օլաճագլարը էկօրիւք չէրայիթ վէ ահքասը հագգընտա Ճարօնիա թարաֆընտան սէրտ իտիլէն մէթալկպ վէ միւտաեյաթ զայրը գապիլը գապալ տըր։ Պունտան մատտա մէզքիւր կազէթա Ճարօնլարընն Գրըմզը Խաչ մէսէլէսինտէի նօգթաի նազարլարընը տա ճէրէ ֆիմէզ իսթէյօր, ֆիլհագիգա, Ճարօնիա Գրըմզը Խաչ հէյյէթինէ այտա օլուպ Բօրթ Արթիւրտ գարընը օլան էմվալ վէ էմլրը իտտէ իմմէքտէն իմթինա, վէ պու իմթինատա ըստար էյլէյօր։

Հալ պու քի Նօվչէ Վրէմանընը գավրինճէ, Բօրթսմութ մուահէտէի սուլհիյէսի՝ Ռուսլարա ատտ օլան հէր տիւրլի էմլաք վէ էմվալը խուսուսիյէթինի զապթ վէ միւսաատէրէ իտիլմէսինէ սուրէթը գաթիյէտէ մանի տիր։ Պիր տէ Սախալին ատասընընն Ռուսիա ճանիպինտէն Ճարօնիայա պրագըլան գրսմը վարտը քի, պու գրսմըն սէվմհիվէնտէ պալըգ ավը իւէ իշթիղալ իտէն Ռուսլարընը հալ վէ մէվգը հագգընտա իսթիթիքի զուհուր էյլէմիշ տիր։

Կէրէք Սախալին ատասը վէ կէրէք Քուանթունկ եարըմ ատասը —քի Բօրթ Արթիւր պու եարըմ ատատա տըր— սէվահիլինտէ պալըգ ավը մէսէլէսինին ֆասլը իշչուն, հէ՛ր իքի թարաֆ Բօրթսմութ մուահէտէի սուլհիյէսի ահքասընա իսթինատ իթմէքտէ, վէ պու մուահէտէնին թէֆսիրի սուրէթիյլէ միշքիլաթընը հալ իսիլէճէկինի իստատա էյլէմէքտէ տիր։

Էլէեվմ Բէթերսպուրիտա թիճարէթ մուահէտէնամէսի ագտը իշչուն միւպաքերաթ ճէրէյան իթմէքտէ օլտուզընտան, պալըգճըլարընը չիքայաթը միւթէմրիսէսի՝ պու միզագբերաթընն հիւսնը նէթիճէյէ վասլ օլմասընտաքի պու իրթիհալը տա պիր տիգգաթը մախսուսէ իլէ թէգդիպ իստիյօրլար։

Պազը Ինկիլիզ կազէթալարընընն պու մէսէլէյէ գուլլանտըգլարը լիսան տախի ճալիսը էհէմմիյէթ տիր. պունլար՝ Ճարօնիանընն թէմսիլլարը ճէնկեավէրանէսինէ տարիր նէյը օլունան ֆրգրամլարը հէ՛ման թէգզիպէ միւսարաաթ, վէ Միւնթէկհայի Շարգ միթթէֆիգլերինին սուլհերվէրլիքքէնէ չըգմայաճաղընը թէէմին իտիպ, Ճարօնիանընն Ամուր նէհրի իւզրինտէ սէրպէսթիր սէյրը սէֆիպին թալէպկինտէ պուլընտրընընն վէ Պալթիգ տէնիզինէ գատար պիւթիւն Ճարօն մահսուլաթը իչիւն թրանսիթ հագգընը թալէպ էյլէտիկինէ տարիր օլան խապէրլէր տարլրզ սայրըլյօրլար։

Մարինկ Բօռ կազէթասը՝ Ճարօնիանընն պու կիպի միւտտէխսիտա պուլընմասընտան մասատա, Ճարօնիա վէ Ռուսիա արասընտաքի միւնասէպաթընն կէրկինղէչմէմէ պիւէ օլտուզընը իտտասա իտիյօր։

—o—

ՊԷՑՆԷԼՄԻԼԷԼ ՊԱՀՐԻՑԷ ՍԷՐԿԻՍԻ

1907 սէնէսի մայիս այը էսնասընտա Ֆրանսանընն Պորտօ լիմանընտա աշըլմասը մուգաբրէք օլան պէյնէլմիլէլ պահրիյէ սէրկիսի իշչուն իճրա գըլընան թէտարիճատ ֆէվզէլատէ իւէրիլէմէքտէ տիր։ Մէգքիւր սէրկիսէ իշթիրաք իշչուն էհնէպի մէնալիքքէնէ բէք չօգ մէթալիպաթ վուգու պուլմագտա, վէ իյճապ իտէն բալիյօնլարընը վաղ ու թէէսիսի իշչուն վասի մահալլէր թալէպ օլընմագտա տըր։ Մէթալիպաթընն քէսրէթի հասլպկիյէ սէրկի գոմիսէրլիկի եվվէլճէ վուգու պուլմագ միւրաճաաթլար իշչուն փիտրը՝ Ալինճի կիւնիւնէ գատտար վատէ թայֆի իթմիշ իքէն. գարարընը թէպտիլ իտէրէք, մէգքիւր միւտտէթի թէնգիտ, վէ գէկտ.-ին 15ինճի կիւնիւ հատտը ազամի օլարագ թայֆի էյլէմիշ տիր։

Սէրկիսին ինչատը էրէյիճճէ իլէրլէյօր, կարօն նէհրի գարշըընտա պուլընան պինալարտան պիրի քեամիլէն իքմալ իտիլմիշ տիր. սէրկի գոմիսէրլիկի էրքեանընտան պազը զէվամ՝ տիրէն Ֆրանսա բէսի Մ. Ֆալիէէրին նէգտիճէ գապալ իտիլմիշլեր տիր։ Միւշարիւէյհ բէիս մայիս եռիսօտ յունիս իպթիտալարընտա Պորտօ սէրկիսինի զիյարէթէ գարար վէրմիշ տիր։

—o—

ԵՈՒՆԱՆ ԹԻՃԱՐԷԹԸ ՊԱՀՐԻՑԷՍԻ

Բիրէ կազէթալարընտան պիրի, Եունան թիճարէթը պահրիյէսինին 1883 սէնէսինտէն պէրի թէրազգրյաթընա տարիր պազը մալիմամ վէրիյօր։ Մէգքիւր սէնէսէն պէրու, Եունան թիճարէթ սէֆիրինէ կէրէք ատտէտ՝ կէրէք հաճմը արթմըշ տըր։ 1883տէ 24000 թօնէլաթօ հաճմընտա 50 թիճարէթ վարարը մէվճուտ իքէն, 1906 սէնէսինտէ սէֆիրինն ատտէտ 245, վէ հաճմը 394000 թօնէլաթօյա պալիզ օլմուշ տըր։ Կէչէն սէնէ Եունան թիճարէթ վարարլարընտան 153ի 3000 թօնէլաթօլըգ իտի։ Պու սէնէ 3000 թօնէլաթօլըգ սէֆիրին 18է պալիզ օլմըշ տըր։

Սէֆիրինն 74ի 2000, 8ի 1400, 20ի 1000, 12ի 800, տիկէր 12ի 400, 20ի 200, 23ի 200 թօնէլաթօլըգ տըր։ 194,900 թօնէլաթօ հաճմընտաքի 243 սէֆինէնին գըյմէթի 3,152,000 Ինկիլիզ լիրասը թախմին իտիլիյօր։

—o—

ՄԱՆՇ ԹԻՒՆԷԼԻ

Բարիզտէքի Ինկիլիզ թիճարէթ օտասը կէչէն կէհէ էլիզէ Բուլէյզ օթէլինտէ պիր զիյափէթ վէրմիշ տիր։ Պու զիյափէթ էսնասընտա Մանշ թիւնէլինէ տարիր ուզուն միւտտէթ միւզաքերաթ ճէրէյան էյլէմիշ տիր։ Թիճարէթ օտասը ազասընտան Սըր Ուիլիըմ Հօլնէ՝ մէզքիւր թիւնէլին էհէմմիյէթինտէն պահս իլէ, հէ՛ր հալտ պի՛ր ան էվվէլ ամէլիյաթը հաֆիրէյ վէ ինչախյէսինէ իպթիտաք խիլէսինի թէմէնին իթմիշ տիր։ Պատէհու մրոթը Հայթիկ մէսէլէյի՝ ժէօլժի ֆէննի՝ մալիյէ վէ թիճարէյի վէ սէնայէ նօգթաի նազարընընտան թէգդիգ էյլէմիշ տիր։

Թայֆէ կազէթասընընն Բարիզ մուխբիրինին պէյանընա կէօրէ, Ինկիլիզերա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի արասընտա ճայկիր օլան սամիմանէ իթիլաֆտան տօլայը Մանշ թիւնէլի մէսէլէսինի թարափէյճճէ մէմնունիյէթլէ թէլագգը իտիրմիշ տիր։

—o—

ԵԷՆԻ ՊԻՐ ՍԷՐՕՄ

Ալէմանիանընը պազը ճիհէթլէրինտէ վէ Զուիցերիանընն Ալէմանիատա եազդն օլան եէրլէրինտէ պիր չօգ վէֆիսաթա սէպէպ օլան մէնէճիթի խասթալըզընընն թէտավիսի իշչուն, Զուիցերիա թապպալէրինտէն բրօֆէսէր Գոլ թարաֆընտան պիր իլաճ պուլընտրընը խապէր վէրիլիյօր։

Պու քէշֆը մուհիմմէ տարիր սիրիրէն վիւրուտ իտէն Եվրօբա կազէթալարընտա կէօրիւլէն մուհիմմ թաֆսիլաթը տա պէրվէճճէը սաթի տէրճ իտիյօրրզ։ Բրօֆէսէր Գոլ Պերլին մէշհուր թապպալէրինտէն օլուպ, սիրիրէն Զուիցերիատա Պէրն շէհրի պագթերիօլօժիսանէի մուտիրիյէթինէ թային իտիմիշ տիր։ Մ. Գոլ, մէշհուր տօքթէր Գոխըն է՛ն զիյատէ մաղսարը թագտիրի օլան մուտվինէրինտէն պիրի տիր քի, մուալլիմի գատտը չէօհրէթ գազանմըշ վէ մէսաիի ֆէվգէլատէսի իւէ պիր մէվգիի մախսուս իհրազ իթմիշ տիր։ Մուսիվլէյհին չէօհրէթ գազանմասընա, պաշլընան ճէնուպի վէ վատանի Ամէրիգատա գօլերա վէ սըզըր եուսուրճաղընա գարշը էթթիհսաղընա չալըշտըը թէտապիրը շէտիտէի թրպպիյէ սէպէպ օլմուշ տըր։

Նէթէճիմ էլեէվմ Մ. Գոլ բէֆիզլերինէն պուլընան թապպալէր տէ, Ամէրիգա հիւքիւմէթի հիսապընա ֆիլիրին ատալարընտաքի հայվան խասթալըրընն մահվընա օղրաշմագտա տըր։

Մ. Գոլ՝ մէնէճիթթէ գարշը քէշֆ էյլէտիկի եէնի սէրօմ հագգընտա սթիտէքի պէյանաթտա պուլընմըշ տըր։

«Մէնէճիթթէ գարշը միւէսսիր պիր իլաճ պուլմագ իչիւն, չօգտան պէրու մէշզուլ օլույօր իտիք։ Մուալլիմիմիզ պուրաստ ուֆագ պիր եանար տաղ հալինտէն չըգտը. ատէթա եանար տաղ օլտը։

Վօլգանընն զուհուրինտէն պիր սատթ «օնրա մէճրանընն տէօրթ թարաֆընտա հասըլ օլան մէվատը մատէնիյէ տէրէյէրի քէսպը ճէսամէթ իթտի. զիյատէ ճէրէեանա պաշլատը։

Կէճէ սապահա գատտար զուհուր իթմէք իւզրէ պուլունան վօլգան չիտտէթլէ սթէբ բիւսիկիրտի. կալնարվանը էնտիչէտէ պըրագմագտան խալի գալմատը։

Ֆիրարիլէր մէզարլըգ իչինտէ կիզլէնէրէք վօլգանընն տէհշէթլէ օլան թէրագգըրընը սէյր իտիյօրլար իտի։

Սապահ օլտը, վօլգանընն չիտտէթի քէսպը իթիտալ իթմէտի, ալէվլէրէ քէսիֆ սարը պուխար գարըշտը։

Կալնարվան գալպինի թէսքինէ զայրէթ իտէրէք, մէկարլըղին թախթա տսվարընտաքի տէլիքլէրտէն պագարագ վահշիլէրին օրտուկեակընը նազարը տիգաթտան կէչիրտի։

Վահշիլէր՝ վօլգանընն գանընը ուլարընտան գուրթուլմագ իւզրէ եազընտաքի թէբէլէրէ գաշմըշ իտիլէր, տաղընն էթեկինտէ կէօրիւլէն պիր գաչ վահշի ճէսէտի եանմըշ գավրուլմըշ իտի, իլէ-մըշ սուտան պիր դաչ տամլասըյլա հաշլանարագ մէզարլըգ տախիլինէ կիրտիլէր, չըգան սու էվվէլա խաֆիֆ էթ սուլը գօգուսը վէրտի. պատէհու խալխ քիւքիւրթ գօգուսընը նէշը իթմէէ պաշլատը։

Պատէհու էրմիշ մատէն, սու վէ վօլգանիք հէր պիրիպիրինէ գարըշը, Մանկանամա տաղընն թէրէսի աթէշ իչինտէ գալտը. եազընտաքի տաղլարը մէճրատան չըգան աթէշ ըրյասըյլա միւնէվվէր իթտի, ալչագ վատիլէր տախի իհթիալը չէտիտը զրյա իլէ լարթի պիր մէնզարէ հասըլ էյլէտի։

Օրտուկեահա տօղրու ճէրէեան խէրէք ուլուսյանլարը պէօյիւք գրսմընը հաշլամըշ օլան սըճագ սուլար թէքմիլ վահշիլէրի ուլանարընը, քէմալը չիտտէթլէ պաղըրմաղա պաշլատտըլար, աթէշ իսապէթ իթմէյէնլեր ֆիրար իտուպ եազընտաքի թէբէլէրէ չըգըյօր իտի, չըգտըգլարը նօգթատան արգալարընա տէօնիպ պագըյօրլար, վօլգանընն չամաթասը արա սըրա տուրտուգտա — թապո — թապո — թապո — տէյի հայգըրտգլարը իշիտիկյօր իտի։

Մանկանամա աթէշֆիշանընտան ֆըրլյան աթէշ արթտը, ալէվլէրէ պիր չօգ աթէշյն թաշլար տա գարըշտը, պուրասը ուֆագ պիր եանար տաղ հալինտէն չըգտը. ատէթա եանար տաղ օլտը։

Վօլգանընն զուհուրինտէն պիր սատթ «օնրա մէճրանընն տէօրթ թարաֆընտա հասըլ օլան մէվատը մատէնիյէ տէրէյէրի քէսպը ճէսամէթ իթտի. զիյատէ ճէրէեանա պաշլատը։

Կէճէ սապահա գատտար զուհուր իթմէք իւզրէ պուլունան վօլգան չիտտէթլէ աթէշ բիւսիկիրտի. կալնարվանը էնտիչէտէ պըրագմագտան խալի գալմատը։

Ֆիրարիլէր մէզարլըգ իչինտէ կիզլէնէրէք վօլգանընն տէհշէթլէ օլան թէրագգըրընը սէյր իտիյօրլար իտի։

Սապահ օլտը, վօլգանընն չիտտէթի քէսպը իթիտալ իթմէտի, ալէվլէրէ քէսիֆ սարը պուխար գարըշտը։

Կալնարվան գալպինի թէսքինէ զայրէթ իտէրէք, մէկարլըղին թախթա տսվարընտաքի տէլիքլէրտէն պագարագ վահշիլէրին օրտուկեակընը նազարը տիգաթտան կէչիրտի։

Վահշիլէր՝ վօլգանընն գանընը ուլարընտան գուրթուլմագ իւզրէ եազընտաքի թէբէլէրէ գաշմըշ իտիլէր, տաղընն էթեկինտէ կէօրիւլէն պիր գաչ վահշի ճէսէտի եանմըշ գավրուլմըշ իտի, իլէ-

(166)

ԳԱՐԹԱՆ

ԿՐԱՆԸՆ ՀՕՃՈՒԳԼԱՐԸ

Բէխին սիլահլարընտան պիր գաչ տա սիլահ ալտըլար, թէչէպպիւտտէ մուվափգագ օլունըրսա, պունլարը համիլէն գապճագլար իտի. արթըգ հագըրլըզընն թախթարէրտէ իչինտէ իճրա օլունմը, գաթիէն վահշիլէրէ սրղտըրըլմամը օլտուզընը սէյլէմէկէ լիզում եօգ տըր։

Սաաթ 6 տա Օլպինէ թաամը հագըրլատը, հէր քէս իշթիհա իլէ հէմ գիյատէճէ օլարագ գարնընը տօյուրտը, թաամ մէյանընտա Վիլսօն թարաֆընտան թութուլմըշ իքի տանէ պիր նէվ եէր հայվանը բիշմիշի տախի վար իտի, պու հայվան պիր նէվ եէր փարէսի տէմէք օլտուզընտան, Մարի Կրան իլէ Լէտի Էլէնա էլէրինի սիւրմէտիլեր, փագաթ էրքէքլէր՝ նէնի Զէյլանտալարընն փէվգէլատէ ոէվտիքլերի պու հայվանլարընբիշմիշինի զայէթ լեզզէթլի պուլարագ թա քէմիքլերինէ վարընճայա զատար սըյրըտրլար։

Նիհայէթ ագչամ օլտը, ֆուրթունանընն զուհուրինտէն բէք մէհմուն օլտրլար գիրա չու հայ՝ թէչէպպիւտտէքի մուվափգագ օլտրլարի պիր գաթ տահա թէէմին իտէճէք իտի. գիրա նէնի Զէյլանտալարը փուրթընտան իւրքէլէր։

Պու գարանլըգտա վահշիլէրին եօգարըրտա նէլեր օլտրընը կէօրմէլերի գապիլ ոլմատըրընտան, իչէ պաշլամագ զէմանը կէլմիշ տէմէք իտի։

Ամէլիաթա սիրաթլա պաշլամագ լազըմ տը, կալնարվան, Բականէլ, ժօն, Բօպէր վէ քքի թայֆէ հէման իճրաի վապիֆէյէ գօյուլտրլար։

Աշըլամագ չուգուրընն մէվգիի մէզարլըգտան 30 գաուէմ էօթէտ ինթիխապ օլ՛ունը. վագրա զուհուր իտէճէք աթէչին մէզարլըղա իրասը զարար իթմէմէսի բէք մահիմ տիր, չայէտ տէչէթլի տթէչէ մահվ օլամագ օլուրսա վահշիլէրին զօրգաբգլարը եէր տախի զայիլ օլուր։

Ինթիխապ օլունան նօգթատա Բականէլ իրի պիր թաշ կէօրմիշ իտի քի, թաշընն քէնարլարընտան պուխար չըգըյար իտի։

Ղայրէթ վէ հիմմէթլերի սայէսինտէ թաշ եէրինտէն օյնատը, թաշընն տիպինտէն իթիպարէն պիր չուգուր գազըրըլար, թաշ պիր զայրէթլէ եէրինտէն գալտըրըլըրսա պու չուգուրա տէվրիլէճէք, օրատան եօգուշ աշաղը եուվարլանըգ կիտէճէք իտի, թաշ զըմըլտանտըգճա քէնարընտան չըգան պուխար արթմըշ իտի։

Պիշարէ Ֆիրարիլէր ասլա թէկլիքէյէ իհալիի նազարը էհէմմիյէթ իթմէյճէք սարքը զայրէթտէն թէվագգը իթմէտիլեր, քէնարտան ֆրլյան գայնար սուլար՝ պուրատա տուրմանընն թէկլիքէտնէ սալիմ օլմատըրընը ասնաթարընընտան, սոն պիր զայրէթ օլմագ իւզրէ հէր պ

տօրթէօր Գօխբն մուավինէրինտէն բրէֆիէք միւհէրեմիմ Տօգթ. Վասէրէֆիէք միւհէրեմիմ Տօգթ. Վասէրէֆիէք միւհէրեմիմ Տօգթ. Վասէ

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻԱՑԱՍԸ

ԳՈՒՂՏԱԾ	Բարա
Գիրինճի պէյազ օգդասը	34½-35
Իբինճի » »	33 -33½
Մախլութ »	31 -32
Զավտարլը »	30 -
Սէրթ պիրինճի »	37½-38
» օրթա »	34 -35

Գու կիւն 12 վախտն Անատօլու պուղտայը վիւրու